

Ю 11 У

КОНКУРС «ІСТОРИК-ЮНІОР ЕРУДИТ 2019»: ЗАВДАННЯ ДЛЯ 11 класів

Шановні учасники конкурсу «МАН-Юніор Ерудит»!

Вітаємо Вас і Ваших вчителів з початком Всеукраїнського відкритого інтерактивного конкурсу «МАН-Юніор Ерудит» 2019/2020 навчального року, який проводиться Національним центром «Мала академія наук України» на засадах STEM-освіти.

Оцінювання виконання тестових завдань здійснюється згідно таким критеріям:

1. На початку конкурсу кожний учасник отримує 30 балів.

2. За неправильну відповідь від загальної суми балів віднімається 25% від кількості балів за дане завдання.

3. Відсутність відповіді оцінюється в 0 балів.

Максимальна кількість балів, яку можна отримати при виконанні завдань тестового етапу, становить 150. Час виконання завдань – 75 хв.

Сподіваємося, що кожний з учасників конкурсу добре підготувався до нього, тому буде самостійно і вдумливо виконувати завдання. Бажаємо Вам, юні друзі, успіхів і сподіваємося, що Ви станете завзятими дослідниками і поповните ряди Малої академії наук України.

Результати завдань та відповіді до них можна буде знайти на сайті конкурсу <http://man-junior.org.ua/> після 20 січня 2020 року. Перевірка виконання тестових завдань здійснюється за допомогою комп’ютерної програми.

Завдання, які оцінюються в 3 бали

1. Як називалася політика, що заперечувала будь-яку спробу оновлення суспільства, консервувала існуючий режим наростання кризи радянського ладу?

А) «відлига»;   Б) «застою»;   В) «пробудження»;   Г) «замороження».

2. Історичний процес швидкого зростання старих і появи нових міст та підвищення їхньої ролі в економічному і культурному житті суспільства називають:

А) мілітаризація;   Б) асиміляція;   В) колонізація;   Г) урбанізація.

3. Які грошові знаки виконували функцію засобів грошового обігу в Україні в період 1992–1996 pp.?

А) гривні;   Б) купони-карбованці багаторазового використання;   В) долари;   Г) рублі.

4. Скільки концтаборів було створено на окупованій території України?

А) 240;   Б) 350;   В) 180;   Г) 120.

5. Яка форма монополістичного об’єднання була домінуючою в промисловості Наддніпрянської України на початку ХХ ст.?

А) трест;   Б) картель;   В) концерн;   Г) синдикат.

6. Оборона якого міста від нацистських загарбників тривала найдовше?

А) Київ;   Б) Одеса;   В) Полтава;   Г) Севастополь.

7. Хто, у 1921 році, був обраний першим митрополитом-фундатором Української автокефальної православної церкви:

А) В. Липківський;   Б) М. Скрипник;   В) Г. Смотрицький;   Г) Ф. Скорина.

8. Приводом для початку ІІ світової війни стало:

А) напад нацистів на радіостанцію Глейвіц;   Б) розділ Чехословаччини;
Б) напад на корабель «Лузітанія»;   Г) підписання пакту Молотова-Риббентропа.

9. Який з наведених термінів уживають у значенні «повернення на батьківщину військовополонених та цивільних осіб, які під час війни опинилися за межами своєї країни»?

А) репарація;   Б) реабілітація;   В) репатріація;   Г) депортація.

10. Концепція оборони й розбудови Збройних сил України, прийнята Верховною Радою в серпні 1991 р., визначила її прагнення до набуття військового статусу:

А) нейтральної, без’ядерної, позаблокової держави;
Б) нейтральної, ядерної, позаблокової держави;
В) без’ядерної держави, яка прагне вступити в НАТО;
Г) ядерної держави, яка входить до військового блоку країн СНД.

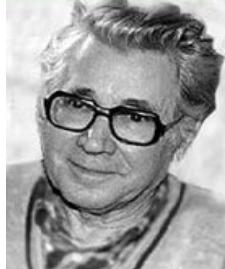
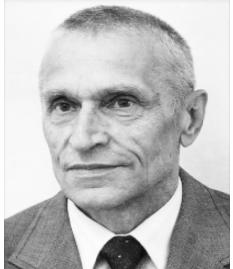
Завдання, які оцінюються в 4 бали

11. Про кого йдеться в уривку статті?

«...У квітні 1973-го з’явилася погромна рецензія на його книжку «Україно наша Радянська» у журналі «Комуніст України». Після цього його вивели з Політбюро (через помилки у проведенні «ленинської національної політики»), позбавили державної посади й відправили на пенсію». Назвіть прізвище державного діяча.

А) П. Шелест;   Б) О. Кириченко;   В) О. Косигін;   Г) В. Щербицький.

12. Установіть відповідність між діячами науки і культури та їхніми творчими доробками.

1. I. В. Курчатов;   2. В. М. Глушкив;   3. М. М. Амосов;   4. П. А. Загребельний;
а) література; б) ядерна фізика; в) медицина; г) кібернетика.
A) 1 - в, 2 - б, 3 - г, 4 - а;   **B)** 1 - в, 2 - а, 3 - г, 4 - б;   **C)** 1 - б, 2 - г, 3 - в, 4 - а;   **D)** 1 - г, 2 - а, 3 - в, 4 - б.

13. Установіть відповідність між історичними подіями та датами:

1.   2.   3.   4.
а) 1994 р.;   б) 1944 р.;   в) 1979 р.;   г) 1957 р.
A) 1 - в, 2 - б, 3 - г, 4 - а;   **B)** 1 - б, 2 - г, 3 - в, 4 - а;   **C)** 1 - а, 2 - г, 3 - в, 4 - б;   **D)** 1 - г, 2 - а, 3 - в, 4 - б.

14. Установіть співвідношення країн і понять:

1. Франція;	а) Двовладдя;
2. Італія;	б) Корпоративна держава;
3. Росія;	в) Народний фронт;
4. США;	г) Просперіті.
- A)** 1 - г, 2 - а, 3 - б, 4 - в;   **B)** 1 - в, 2 - б, 3 - а, 4 - г;   **C)** 1 - а, 2 - б, 3 - в, 4 - г;   **D)** 1 - б, 2 - а, 3 - г, 4 - в.

15. У яких твердженнях ідеться про Симона Петлюру?

1. Був головним отаманом Армії УНР; 2. Був першим головою Генерального секретаріату ЦР; 3. Від 1920 року перебував в еміграції, очолював уряд УНР в екзилі; 4. У листопаді 1918 року перебував в Берліні, де мав зустріч з кайзером Вільгельмом II; 5. У лютому 1919 року вийшов із УСДРП і став головою Директорії.

- A)** 1, 2, 5;   **B)** 1, 3, 5;   **C)** 2, 4, 5;   **D)** 1, 2, 3.

16. Встановіть відповідність:

1. П. Куліш;	а) псевдонім М. Вілінської;
2. І. Карпенко-Карий;	б) автор вірша «Ще не вмерла України ні слава, ні воля»;
3. Марко Вовчок;	в) автор українського історичного роману;
4. П. Чубинський;	г) псевдонім одного із братів Тобілевичів.
- A)** 1 - в, 2 - г, 3 - а, 4 - б;   **B)** 1 - в, 2 - б, 3 - а, 4 - г;   **C)** 1 - а, 2 - б, 3 - в, 4 - г;   **D)** 1 - в, 2 - г, 3 - б, 4 - а.

17. Подайте події в хронологічній послідовності:

1. Визволення Києва; 2. Нюрнберзький процес; 3. Битва за Дніпро; 4. Корсунь-Шевченківська операція.

- A)** 1, 4, 3, 2;   **B)** 3, 4, 1, 2;   **C)** 3, 1, 4, 2;   **D)** 3, 2, 4, 1.

18. Укажіть прізвища представників молодого покоління українських істориків 80–90-тих рр. ХІХ ст.:

1. О. Ляпунов; 2. Д. Яворницький; 3. А. Кримський; 4. В.І. Липський; 5. Ю. Шимановський; 6. О. Єфименко.

- A)** 2, 3, 6;   **B)** 1, 3, 5;   **C)** 3, 2, 1;   **D)** 4, 1, 6.

19. Хронологічні рамки цього явища історії України є зайвими в логічному ланцюжку:

- A)** 1921–1923 pp.;   **B)** 1932–1933 pp.;   **C)** 1941–1945 pp.;   **D)** 1946–1947 pp.

20. В якій галузі науки творили ці люди: Н. Бор, Л. Ландау, С. Капіца, В. Гейзенберг, А. Йоффе?

- A)** математика;   **B)** хімія;   **C)** фізика;   **D)** біологія.

Завдання, які оцінюються в 5 балів

21. Установіть відповідність між датами та подіями.

1. 1946 р.   2. 1954 р.   3. 1976 р.   4. 1986 р.

- а) «Український народ із почуттям глибокого задоволення і палкої вдячності зустріне рішення про передачу Криму до складу УРСР...»;
б) «У ніч із 25 на 26 квітня відбувся вибух на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС, який зруйнував його... Радіоактивна хмара накрила велику територію. Вибух викликав велику пожежу, яка була погашена лише завдяки самовідданості пожежників...»;
в) «...Собор постановляє скасувати постанови Брестського Собору 1596 р., ліквідувати унію... і повернутися до нашої батьківської святої православної віри і Руської Православної Церкви»;
г) «...Нас, українців, жителів Лемківщини, Надсяння, Грубешівщини, Холмщини і Підляшшя, намагаються... вигнати з наших рідних осель. Українці! Ніхто з нас не сміє на це мовчки погодитися...»;
д) «...Організація ставить за мету вирішення чотирьох головних завдань: ознайомлення широких кіл української громадськості з Декларацією прав людини; сприяння виконання статей заключного Акта з питань безпеки і співробітництва в Європі; домагання того, щоб на всіх міжнародних нарадах... Україна як суверенна європейська держава і член ООН була представлена окремою делегацією; акредитування в Україні представників зарубіжної преси».

A) 1 - г, 2 - д, 3 - в, 4 - б;   **B)** 1 - в, 2 - б, 3 - а, 4 - г;   **C)** 1 - г, 2 - а, 3 - в, 4 - б;   **D)** 1 - в, 2 - г, 3 - а, 4 - б.

22. Установіть відповідність між поняттями та визначеннями:

1. інфляція;   2. гласність;   3. плюрализм;   4. лібералізація цін;

- а) Політичний курс керівництва КПРС у роки перебудови, спрямований на введення обмеженої, контролюваної свободи слова в країні задля проведення політики М. Горбачова;
б) Злочинне використання державними чиновниками та іншими посадовими особами своїх формальних прав із метою особистого збагачення;
в) Процес пом'якшення або скасування контролю держави за системою утворення цін;
г) Політична система, при якій відсутній диктат однієї ідеології, існує можливість дотримуватися, висловлювати та відстоювати різні політичні погляди;
д) Надмірне збільшення маси паперових грошей, що перебувають в обігу, порівняно з реальною пропозицією товарів і послуг.

A) 1 - г, 2 - д, 3 - в, 4 - б;   **B)** 1 - в, 2 - б, 3 - а, 4 - г;   **C)** 1 - г, 2 - а, 3 - в, 4 - б;   **D)** 1 - в, 2 - г, 3 - а, 4 - б.

23. Співвіднесіть об'єкти господарського комплексу та назви областей, в яких вони розташовані.

1. Чорнобильська АЕС;   2. Зміївська ТЕС;   3. Дніпрогес;   4. Южноукраїнська АЕС;

а) Харківська;   б) Миколаївська;   в) Київська;   г) Запорізька;   д) Дніпропетровська.

A) 1 - в, 2 - а, 3 - г, 4 - б;   **B)** 1 - д, 2 - а, 3 - б, 4 - г;   **C)** 1 - в, 2 - а, 3 - д, 4 - б;   **D)** 1 - в, 2 - г, 3 - а, 4 - б.

24. Визначте форми прояву «холодної війни» в міжнародних відносинах:

- 1) активна участі у регіональних конфліктах; 2) боротьба за підвищення рівня життя населення; 3) пропагандистська війна; 4) гонка ракетно-ядерних і звичайних озброєнь; 5) змагання в галузі оборонних і космічних досліджень; 5) пряма агресія наддержав одна проти одної; 6) боротьба за вплив на країни «третього світу»; 7) «атомна дипломатія».

A) 1, 2, 4, 6;   **B)** 1, 3, 4, 6;   **C)** 1, 2, 5, 7.

25. Встановіть відповідність між політичними діячами та їх фотографіями:

1. Ангела Меркель; 2. Маргарет Тетчер; 3. Нікола Саркозі; 4. Сільвіо Берлусконі; 5. Єлизавета II; 6. Гельмут Коль;

7. Рональд Рейган; 8. Барак Обама; 9. Білл Кліnton; 10. Джордж Буш-молодший; 11. Джон Кеннеді;

а)

б)

в)

г)

д)

е)

е)

ж)

з)

и)

и)

A) 1 - з, 2 - е, 3 - і, 4 - в, 5 - ж,
6 - д, 7 - е, 8 - б, 9 - г, 10 - а, 11 - и;
B) 1 - е, 2 - ж, 3 - з, 4 - б, 5 - а,
6 - г, 7 - в, 8 - д, 9 - и, 10 - і, 11 - е;
C) 1 - з, 2 - ж, 3 - і, 4 - б, 5 - в,
6 - е, 7 - и, 8 - а, 9 - в, 10 - г, 11 - д;
D) 1 - ж, 2 - з, 3 - е, 4 - б, 5 - в,
6 - и, 7 - і, 8 - а, 9 - д, 10 - г, 11 - в.

26. Назвіть функції масової культури другої половини ХХ століття:

1. залучення до досягнень культури широких верств населення;
2. формування у людей наукового мислення;
3. засіб розваги людей, звільнення їх від стресів і психічного навантаження;
4. відволікання людей від серйозних суспільних проблем;
5. культтивування традиційних моральних цінностей – сім'я, любов, перемога добра над злом;
6. ідейний вплив на свідомість і поведінку населення через засоби масової інформації;
7. джерело прибутків;
8. розвиток високих естетичних смаків, почуттів, стимулювання високої інтелектуальної енергії.

A) 2, 4, 5, 8;   B) 1, 3, 5, 8;   C) 1, 3, 6, 8.

27. Встановіть відповідність між країною та елементами її зовнішньополітичної діяльності:

1. США;	a) конфлікт, пов'язаний з Фолклендськими островами;
2. Велика Британія;	b) підписання Римського договору про створення «Спільного ринку»;
3. Франція;	c) антитерористична війна в Афганістані;
4. Італія;	d) колоніальні війни в Алжирі та В'єтнамі;
5. ФРН;	e) активна економічна співпраця з США;
6. Канада;	f) 1955 р. – вступ до НАТО.

A) 1 - b, 2 - a, 3 - c, 4 - d, 5 - e, 6 - f;   B) 1 - b, 2 - d, 3 - c, 4 - a, 5 - e, 6 - f;
C) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c, 5 - e, 6 - f.

28. Зазначте, які проблеми людства можна вважати глобальними:

1. урядова криза;
2. перенаселення Землі;
3. міжнародний тероризм;
4. регіональні конфлікти;
5. політичні скандали;
6. накопичення зброї масового знищення;
7. забруднення навколошнього середовища;
8. виснаження природних ресурсів.

A) 1, 3, 4, 5, 6;   B) 2, 4, 3, 7, 8;   C) 2, 3, 4, 5, 8;   D) 2, 3, 4, 7, 8.

29. Визначте основні проблеми сучасної Індії:

1. сепаратизм;
2. гостра конфронтація із США;
3. невирішеність проблеми кордонів з Пакистаном та Китаєм;
4. технічна і культурна відсталість;
5. ядерне протистояння з Пакистаном;
6. демографічний «вибух»;
7. нестабільність економічного зростання;
8. панування патріархальних відносин на селі.

A) 3, 5, 6, 7;   B) 1, 2, 6, 8;   C) 2, 3, 6, 8;   D) 3, 6, 7, 8.

30. Визначте основні тенденції розвитку освіти в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття:

1. удосконалення форм і методів навчання;
2. демократизація, розширення доступу населення до здобуття освіти всіх рівнів;
3. сепаратизм;
4. технізація і комп'ютеризація;
5. посилення релігійного впливу;
6. інтеграція освітніх систем, формування європейського і світового освітнього простору;
7. розрив у рівні освіти між населенням індустріальних держав і країн, що розвиваються;
8. освітні реформи як складова соціальної політики держав.

A) 1, 2, 5, 6;   B) 1, 6, 7, 8;   C) 1, 2, 6, 8;   D) 2, 3, 4, 8.

«МАН-ЮНІОР ЕРУДИТ – 2020»

«Техніка» – 15 грудня 2020 р.

Завдання включають: 1) Визначні винаходи та технології, запропоновані в ХХ-ХХІ сторіччях. 2) Вправи на застосування логіки, спостережливості, винахідливості.

«Екологія» – 16 грудня 2020 р.

Завдання передбачають інтеграцію знань з екології, біології, географії, знання екологічних знаків та знаків, що попереджають про небезпеку при використанні певних технічних засобів, речовин тощо.

«Астрономія» – 17 грудня 2020 р.

Для виконання завдань потрібні астрономічні знання за навчальними програмами з природознавства та астрономії для загальноосвітніх навчальних закладів.

«Історія» – 18 грудня 2020 р.

Завдання відповідають програмі для загальноосвітніх навчальних закладів і складаються з матеріалами I семестру поточного та II семестру минулого навчальних років.

ВАЖЛИВО! Матеріали для підготовки публікуються в науково-популярному журналі Малої академії наук «Школа юного вченого».

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЖУРНАЛ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК «ШКОЛА ЮНОГО ВЧЕНОГО» – ЖУРНАЛ ДЛЯ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ НАСТАВНИКІВ

Передплатний індекс 49246 у каталозі періодичних видань України, вартість передплати на рік – 200 грн.

ЗАГАЛЬНІ ТЕМИ КОНКУРСУ «МАН-ЮНІОР ДОСЛІДНИК – 2020»

- **«Історик-Юніор»** - Загальна тема продовжує тему 2019 року: «Мій внесок у музейну справу – історія навколо мене». Впродовж року майбутні учасники конкурсу повинні поповнити музейну колекцію будь-якого музею (шкільного, міського, селищного тощо) експонатами, документами тощо, які знайдені, зібрані та досліджені самими учасниками. Представлені матеріали можуть відзеркалювати різні часи історії школи, вулиці, міста, села тощо.

- **«Еколог-Юніор»** - Загальна тема: «Бюїндикація та біотестування полютантів у навколошньому середовищі».
- **«Астроном-Юніор»** - Загальна тема повторює тему минулих років: «Складання власноруч задач та дослідження астрономічних явищ на землі власних спостережень зоряного неба або з використанням фотографій, зоряних каталогів та інших джерел Інтернету».
- **«Технік-Юніор»** - Загальна тема: «Фізика та техніка на кухні».

Методичні рекомендації та демонстраційні завдання публікуються на сайті конкурсу <http://man-junior.org.ua/>

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ УЧАСНИКА КОНКУРСУ

КОД МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ	КРЯЧКО	ВА										
14025												
КОД УЧАСНИКА												
001023												
Запишів своє прізвище та код учасника у відповідних клітинках над рисунком, зробленого по комі												
літеру чи цифру, замалювавши відповідний прямокутник під нею												
Замалювано												
Добре Погано Погано												
Замалювати прямокутник з числом, що позначає клас, у якому Ви навчаєтесь												
КЛАС												
Замалювати прямокутник з літерою, яка відповідає за правильну відповідь												
1	А	Б	В	Г	Д	А	Б	В	Г	Д	11	21
2						12					22	
3						13					23	
4						14					24	
5						15					25	
6						16					26	
7						17					27	
8						18					28	
9						19					29	
10						20					30	

Зразок заповнення

БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ